

zbytí, obětovati v kollisi dvou právně respektovatelných zájmů některý z nich na záchranu druhého, při čemž statek, jenž má býti obětován, nesmí býti vyšší ceny než ten, jenž má býti zachráněn, a mimo to musí statku — tu životu stěžovatelky — hroziti bezprostřední nebezpečí. Podle zjištění nalézacího soudu stal se trestný čin v lednu 1926, kdy stěžovatelka neměla, jak sama udala, periodu teprve asi dva měsíce, a byl jí plod odebrán Drem M-em teprve v březnu 1926. Ježto podle návrhu měl znalec býti slyšen o tom, že teprve při porodu hrozilo životu stěžovatelčině nebezpečí, nemohlo se jednat o bezprostřední nebezpečí a zamítl proto nalézací soud nabízený důkaz právem (rozh. n. s. č. 1810). Stížnost uplatňuje dále zmatky podle Šu 281 čís. 9 písm. a), b), správně jen b) tr. zák. dovozujíc, že důvody uvedené soudem nalézacím o tom, že to nebyl stav nouze, jsou liché a uvádí, že tu bylo, jak potvrdili svědci Dr. Ch. a Dr. M., krajní nebezpečí pro život stěžovatelčin. Než nehledě k tomu, že oni svědci nepotvrdili, že tu bylo toto krajní nebezpečí již v době činu, neprovádí stížnost zmatek ten po zákonu, nýbrž brojí oním způsobem jen proti zjištěním nalézacího soudu, jenž zjistil a odůvodnil, že pohnutkou jednání obžalované nebyl stav nouze hlavně proto, že se obžalovaná vůbec původně v tomto směru ani nehájila a že důvod vyhnání plodu odůvodňující byl zjištěn Drem Ch-ou a Drem M-em až v březnu 1926. Bylo proto zmateční stížnost obžalované jednak jako zřejmě bezdůvodnou, jednak jako ne po zákonu, tedy vůbec neprovedenou zavrhnouti.

Čís. 2829.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924).

»Přechováváním« ve smyslu prvního odstavce § 24 jest podle § 3 odsł. druhý zákona rozuměti všechny případy, kde osoba fysická nebo právnická má u sebe zařízení radiotelegrafní nebo radiotelefonní. Pojmu »míti u sebe« odpovídá již skutkový stav záležející v tom, že někdo má skutečně u sebe (chová) vlastní nebo cizí zařízení onoho druhu, aniž záleží na podnětu, z něhož k tomu došlo, nebo na účelu tohoto skutečného stavu a aniž sejde na době, po kterou se tak děje.

Pojem »radiotelefonní zařízení« zahrnuje v sobě jak radiotelefonní zařízení jako celek, tak i součástky takového zařízení.

V subjektivním směru stačí ke skutkové podstatě přečinu podle § 24 čís. 1 zákona jakékoliv zaviněné jednání proti zákazu zákona (§ 238 tr. zák.); omyl; propadnutí zařízení jest obligatorní.

(Rozh. ze dne 20. června 1927, Zm I 750/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 16. listopadu 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 24 čís. 1 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924.

Důvody:

Zmateční stížnosti, jež uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle Šu 281 čís. 5 a 9 a), správně 9 a) a b) tr. ř. a mimo to zřejmým poukazem důvod zmatečnosti podle Šu 281 čís. 11 tr. ř., nelze přiznati oprávnění. Dovolávajíc se prve citovaného důvodu zmatečnosti vytýká stížnost rozsudku, že jeho zjištění, že radiotelefonní přístroj, o nějž tu jde, byl obžalovaným v době přistižení (t. j. v době, kdy radiotelefonní zařízení bylo u obžalovaného četnickým strážmistrem Františkem O-em nalezeno) již koupen, odporuje výsledkům průvodního řízení, zejména svědecké výpovědi Josefa F-a, jenž prý již v přípravném vyhledávání udal, že obžalovaný na tomto přístroji doma pracoval a že tento aparát měl býti prodán. Tato F-em potvrzená skutečnost je prý rozhodna, a to proto, že se obžalovaný hájil v tom smyslu, že měl sice u sebe součástky radiotelefonního zařízení, nebyl však ještě jejich vlastníkem, nýbrž měl je u sebe jen jako zřízenec svého zaměstnavatele Josefa F-a a z jeho příkazu. Rozsudek zjišťuje sice v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný koupil radiotelefonní aparát, o nějž tu jde, od svého zaměstnavatele, nezjišťuje však, že tak učinil již před oním přistižením, a posuzuje případ zřejmě s hlediska odpovídajícího onomu zodpovídání se obžalovaného. Stížnost, jež tu vychází z předpokladu, jehož tu není, je tudíž zřejmě neodůvodněna. Ostatně je lhostejno, byl-li obžalovaný v době přistižení vlastníkem radiotelefonního zařízení tu v úvahu přicházejícího čili nic. V tomto směru poukazuje se k tomu, co jest níže uvedeno o pojmu přechovávání radiotelefonního zařízení. Se stanoviska důvodu zmatečnosti podle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. dlužno zkoumati námitku zmateční stížnosti, že tu není objektivní skutkové podstaty přečinu podle Šu 24, odst. první zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 jednak proto, že tento zákon nepřipouští výkladu v tom smyslu, že má býti trestán již ten, kdo, vykonáváje své povolání, má z příkazu svého zaměstnavatele, který je kryt koncesí, po několik málo dní ve své držbě součástky radiotelefonního zařízení za tím účelem, by je sestavil pro podnik koncesí krytý, jednak proto, že za radiotelefonní zařízení po rozumu zákona lze pokládati provozu schopnou radiotelefonní stanici, nikoliv však pouhé součástky takové stanice. Tato námitka není odůvodněna. Přechováváním ve smyslu prvního odstavce § 24 zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, jest podle § 3, odst. druhý téhož zákona rozuměti všechny případy, kde osoba fysická nebo právnická má u sebe zařízení radiotelegrafní nebo radiotelefonní. Pojmu »míti u sebe« odpovídá již skutkový stav záležející v tom, že někdo má skutečně u sebe (chová) vlastní nebo cizí zařízení onoho druhu, aniž záleží na podnětu, z něhož k tomu došlo, nebo na účelu tohoto skutečného stavu a aniž sejde na době, po kterou se tak děje. Podle toho nelze rozsudku důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci, jestliže v souzeném případě, v němž obžalovaný měl u sebe (v H.) součástky radiotelefonního zařízení, svěřené mu jeho zaměstnavatelem Josefem F-em (hodinářem a instalátérem v M.) za účelem sestavení a vyzkoušení, shledal přechovávání těchto předmětů, k němuž

je podle zákona zapotřebí zvláštního povolení ve smyslu § 1 zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924. Koncese F-ovi propůjčená zněla podle skutkového zjištění rozsudkového pouze na přenosnou létací stanici za účelem veřejných výdělečných představení. Tato koncese nenahrazovala zvláštního, ryze osobního povolení, jehož bylo třeba ku přechovávání radiotelefonního zařízení obžalovaným. Ostatně připustil obžalovaný při hlavním přelíčení v souhlasu s výpovědí svědka F-a, že koncesní listina F-ova nebyla mu v souzeném případě F-em dána k dispozici. Dále dlužno poznamenati, že slovní výklad, názvosloví zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, účel tohoto zákona a také zpráva ústavně-právního výboru senátu Národního shromáždění nasvědčují, jak Nejvyšší soud jako soud zrušovací již v četných rozhodnutích vyslovil (rozh. č. 2318, 2436, 2474 a j. sb. N. s.), zřejmě tomu, že pojem »radiotelefonní zařízení« zahrnuje v sobě jak radiotelefonní zařízení jako celek, tak i součástky takového zařízení. Názor zmateční stížnosti, že radiotelefonním zařízením jest rozuměti jen hotovou a provozu schopnou radiotelefonní stanici, je podle toho zřejmě mylný. Ostatně zjišťuje rozsudek v rozhodovacích důvodech, že u obžalovaného byla (oním četnickým strážmistrem) nalezena radiotelefonní stanice, tedy radiotelefonní zařízení jako celek.

Dále namítá stížnost, patrně s hlediska důvodu zmatečnosti podle §u 281, čís. 9 a), pokud se týče b) tr. ř., že tu není subjektivní skutkové podstaty přečinu obžalovanému za vinu kladeného. Obžalovaný nemohl prý si býti vědom, že jedná proti zákonu, přechovává-li beze zvláštního povolení radiotelefonní aparát, jenž mu byl odevzdán jeho zaměstnavatelem za účelem sestavení, neměl prý ani tušení o tom, že tu bylo třeba zvláštního úředního povolení, a nejednal prý tedy ani v protizákonném úmyslu, ani nedbale. V subjektivním směru stačí ke skutkové podstatě přečinu, jímž byl obžalovaný uznán vinným, jakékoliv zaviněné jednání proti zákazu zákona (§ 238 tr. zák.). Takové zavinění napadený rozsudek u obžalovaného předpokládá; neboť uvádí v rozhodovacích důvodech, že se obžalovaný cítil vinným a snažil se v poslední chvíli zanedbání napravit (opatřením si povolení ku přechovávání bezprostředně po přistižení četnickým strážmistrem). Omylu skutkového po rozumu § 2 e) tr. zák. rozsudek nezjišťuje. Stížnost uplatňuje ostatně ve skutečnosti jen omyl právní, záležející v neznalosti té náležitosti, že podle zákona je zapotřebí zvláštního povolení ku přechovávání radiotelefonního zařízení. Takový omyl však podle §u 233 tr. zák. neomlouvá. Posléze namítá stížnost, patrně se stanoviska důvodu zmatečnosti podle §u 281, čís. 11 tr. ř., že neprávem bylo vysloveno propadnutí radiotelefonního zařízení obžalovaným přechovovaného. Podle účelu zákona má prý býti uznáno na propadnutí takového zařízení jen tenkrát, bylo-li zjištěno vědomé oklamání státní moci zákonem chráněné. V souzeném případě, v němž mladistvý zřízenec, vykonávaje svou povinnost, přechovával součástky radiotelefonního zařízení jemu jeho zaměstnavatelem svěřené a koupil si je teprve po opatření koncese, nemělo prý býti radiotelefonní zařízení prohlašováno za propadlé. I tu je stížnost na omylu; neboť přehlíží, že pátý odstavec

Šu 24 zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, ustanovuje obligatorně, že radiotelefonní zařízení, jež někdo bez povolení přechovával, propadá ve prospěch státu. Ježto nalézací soud zjistil, že obžalovaný přechovával radiotelefonní zařízení, o něž tu jde, bez povolení, musil podle posléze citovaného obligatorního ustanovení zákona ono zařízení prohlásiti za propadlé.

Čís. 2830.

Navrhl-li státní zástupce, by bylo použito trestní sazby Šu 1 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. a nalézací soud nepokládá tento návrh za nepřipustný nebo navrhouvanou sazbu za nedostatečnou a neprohlásil-li se následkem toho za nepřislušna, nepřichází s hlediska Šu 34 tr. zák. již v úvahu trestní sazba Šu 179 tr. zák., nýbrž jen sazba Šu 1 cit. zákona.

(Rozh. ze dne 20. června 1927, Zm II 207/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 23. března 1927, pokud jím byl obžalovaný uznán byv vinným zločiny podle Šu 6 čís. 2 odst. druhý a třetí zákona na ochranu republiky a podle §§ 9, 5, 171, 173, 174 II c), 179 tr. zák. a přestupkem podle Šu 461 tr. zák., byl odsouzen podle Šu 179 tr. zák. a Šu 1 zákona čís. 471/1921 sb. z. a n. k určitému trestu, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu jako zmatečný a vyměřil obžalovanému trest podle Šu 6 čís. 1 odst. třetí zákona na ochranu republiky.

Důvody:

Rozsudkem soudu první stolice byl obžalovaný uznán vinným zločinem vojenské zrady podle Šu 6 čís. 2, odst. druhý a třetí zák. na ochranu republiky, dále zločinem spoluviny na krádeži a nedokonaného svádění ku krádeži podle §§ 9, 5, 171, 173, 174 II c), 179 tr. zák. a přestupkem zpronevěření podle Šu 461 tr. zák. a za to odsouzen podle Šu 179 tr. zák. a Šu 1 zák. ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n., s ohledem na §§ 34, 35 tr. zák. a za použití Šu 55 tr. zák. do těžkého žaláře v trvání 18 měsíců, zostřené a doplněné 1 postem měsíčně, a podle Šu 32 zák. na ochranu republiky ku ztrátě čestných práv občanských. Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá tuto část rozsudku důvodem zmatečnosti podle Šu 281 čís. 11 tr. ř. namítajíc, že nalézací soud vykročil ze své moci trestní, vyměřiv obžalovanému trest na základě Šu 1 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n., t. j. podle trestní sazby těžkého žaláře od 1 roku do 5 let, ač trest měl býti podle zásady vyslovené v Šu 34 tr. zák. vyměřen podle trestní sazby těžkého žaláře od 3 do 5 let v Šu 6, čís. 1 odst. třetí zák. na ochranu republiky uvedené. Stížnosti nelze upříti oprávnění. Rozsudek uvádí v rozhodovacích důvodech doslovně: »Poněvadž v návrhu obža-